

23_03_005

**Psykologi, normer
og verdier**

Vold i velferden

**Kristendom -
opium for folket?**

Nordisk konferanse

ny verden

NR. **5** MAI 1968

Tidsskrift for Moralsk Opprustning

Kirke og revolusjon

35 teologer fra 18 land kom for en tid siden sammen til et møte i Sovjetunionen, arrangert av Kirkenes Verdensråd.

Deres konklusjon var at den organiserte kristenhet alt for ofte har vært mot revolusjon, og for status quo. Man ble enige om at de kristne ikke burde gi sin velsignelse hverken til status quo eller revolusjon, men ta stilling ut fra hensynet til menneskenes virkelige interesser.

Verden må nå spørre om de 35 teologene har redusert kirkens oppgave til å være en slags dommer som skal avgjøre hva som best tjener menneskene: den nåværende samfunnsorden eller en revolusjon.

Spørsmålsstillingen forvirres ved at mange av kirkens folk har dårlig samvittighet, fordi kirken ofte er blitt politisert og har støttet status quo. De 35 teologene har uten tvil rett i dette. Men er en kirke som under visse omstendigheter støtter voldsrevolusjonen svaret til den borgerliggjorte kirke som har støttet kapitalismen, kolonialismen eller rasediskrimineringen?

For ikke så lenge siden levet de kristne i en relativt stabil og borgerlig verden, hvor man ble godtatt om man var for status quo. I dag gjøres det opprør mot borgerlig hykleri, og man blir hos mange godtatt om man viser sympati for en voldsrevolusjon. Men motivet kan i begge tilfelle være det samme: Å være dem til behag som har populariteten og tidsånden på sin side.

Voldsrevolusjonene til høyre og venstre har ikke monopol på revolusjon. Kirkens kall er ikke å billige eller misbillige andres revolusjon. Vi er selv kalt til å lede en revolusjon, som er mye mer omfattende og dyptgående enn den foreldete voldsrevolusjonen.

Kirkens program har fra begynnelsen vært «Skje din vilje som i himmelen så og på jorden». Kan man tenke seg noe mer revolusjonært enn at Guds vilje skal skje på denne blodige, hatefulle og hungrende jord?

De 35 teologene som møttes i Sovjetunionen representerer naturligvis ikke hele kristenhetens tenkning, og det er heller ikke sikkert at rapportene i pressen har gitt et fullstendig bilde. Kristne fra hele verden kommer i sommer sammen til den store kirkekonferansen i Uppsala. Kunne de derfra lansere det som Frank Buchman kalte «historiens største revolusjon, hvorved Kristi kors omskaper verden»?

Bror Jonzon, pastor,
p. t. New Delhi.

VOLD I VELFERDEN

Av Jens J. Wilhelmsen

Barometeret står på storm i den europeiske studentverdenen. Deres protest spenner over et vidt spektrum, fra motstand mot Franco i Madrid til fordømmelse av anti-amerikanske demonstrasjoner i Praha, fra foreldete universitetsstrukturer i Tyskland og Italia til kneblingen av åndslivet i Polen.

Om det finnes noen fellesnevner for denne protestbølgen, er det den forbitrede motviljen mot «the establishment», det etablerte samfunn.

Det er lettere å fordømme de former opprøret tar, enn å komme til bunns i hvorfor en vesentlig del av studentene ikke kan akseptere samfunnet som det er. De fleste av oss ønsker kanskje at uroen var over, så vi kunne vende tilbake til «normale tilstander». Men mon ikke studentaksjonene er en hårdt tiltrengt påminnelse om at meget av det vi aksepterer som normalt ikke er godt nok.

Studentopptøyene i Tyskland har fått støtte av knappe flertall i Studentersamfunnene i Oslo og Trondheim. Det foreligger visstnok også planer for sit-ins, walk-ins osv., og for boikottaksjoner mot aviser som etter studentenes mening i kraft av sitt innhold utøver et meningsmonopol.

☆

Det er en avgrunn som skiller disse studentenes oppfatning av virkeligheten fra de fleste nordmenns. Vi har det jo bra. Inntektsoppgjøret ble lagt bak oss uten ødeleggende konflikter. Arbeidstiden er blitt kortere. Nye universiteter skal bygges. Dessuten er det vår i Norge. Første mai og syttende mai. Båten skal på vannet, sommerferien planlegges.

Og allikevel er sammenhengen mellom mannen som i all ro planlegger

sin ferie og den protesterende studenten åpenbar og utfordrende. De tyske studentledernes taler er pepret med klager over besteborgerlig treghet og ubevegelighet. De gjør opprør mot et samfunn som har akseptert status quo, som i en farlig og splittet verden lever uten klare og store mål. De retter en anklagende finger mot politikere som lover mer og mer for å vinne stemmer, og derved snyter sine velgere for mål som det er verdt å leve og ofre for. De forakter velgerne som slår seg til ro med en velpolstret eksistens i forbrukersamfunnet mens millioner i andre verdensdeler sulter.

Tyskland, som etter nasjonalsosialismens totale villfarelse satte det avideologiserte samfunn i høysetet, betaler nå prisen for sin tro på at mennesket kan leve av brød alene.

☆

Hva så med Norge? Kan vi med hånden på hjertet si at vi ikke har slått oss til ro? Eller tar vi livets gleder som de byr seg, og håper at andre vil sørge for at idyllen vedvarer? Er vi engasjert i å bygge en verden fri fra hat, frykt og utbytting? Bærer vi et verdensansvar, eller kommer våre egne anliggender først og alt annet langt nede på lista?

En tysk kommunist lærte meg hva et globalt engasjement betyr. Han hadde arbeidet i kullgrubene i Ruhr i over 30 år. Jeg bodde hos ham en uke i 1948. De kinesiske kommunistene var på god vei til å vinne borgerkrigen. Hver morgen kastet min vert seg over avisen. Han så Kina som det neste store skritt fremover for den revolusjonen han trodde på. Kveldene brukte han til å ta del i innsamlinger til støtte for Mao: Penger, ulltepper og annet utstyr. Hans prioritet i de

ukene var å vinne en kamp i en annen verdensdel. Bevisstheten om å være en del av mektige historiske krefter som former samtid og fremtid, ga ham reising og tilfredsstillelse.

Det uengasjerte, etablerte samfunn snyter ikke minst sin ungdom for den tilfredsstillelsen, og høster deres vrede.

☆

Et britisk parlamentsmedlem som nylig besøkte Norge sa at han fikk inntrykk av at det norske samfunnet var sunnere enn det britiske, og sunnere enn en rekke andre land han hadde besøkt. Det er den slags observasjoner vi nordmenn setter pris på. Men så spurte han hva vi gjør for at andre skal komme etter. Selv ikke beretninger om Kerala, misjonsstasjoner og fredskorps formådde å overbevise ham om at vi som folk gjør full bruk av våre muligheter. «Deres egne problemer er overkommelige,» sa han. «Utfordringen til Norge er å hjelpe andre folk til å løse sine problemer.»

Kan gi gi videre et livsmønster som for oss har resultert i

- at vidtrekkende reformer blir gjennomført uten vold,
- en omfattende omsorg for de vanskeligstilte i samfunnet,
- like utdannelsesmuligheter for alle deler av folket og
- at politiske motsetninger utkjempes etter menneskeverdige spilleregler?

En overbevisning om alle menneskers likeverd har bragt oss disse fremskrittene. Det er en grov synd om vi nå overser det ansvar som et slikt menneskesyn pålegger oss for resten av menneskeheten. For en dommer studentene skal en huske på at hykleriet alltid har vært en ekstra frastøtende menneskelig egenskap.

Om ikke vi som folk søker nye verdener å erobre – og går igang med å erobre dem – så ser det ut til å være en historisk lov at velstand leder til forfall, og at frihetens verdier dras i tvil fordi friheten ikke brukes på en meningsfylt måte. Det er første skritt på vei til diktaturet.

Om den indignasjon som studentopprøret møtes med ble vendt mot besteborgerlig lunkenhet, ville et avgjørende slag i kampen mot voldsmentaliteten være vunnet.

WILLIAM JAEGER

William Jaeger fra England er en kjent mann i Norden. I påsken var han en av foredragsholderne ved Moralsk Opprustnings konferanse i Lundsbrunn, Sverige.

Han er nylig kommet til Europa etter en rekke konferanser i Asia og Midt-Østen. Der talte han også til industri- og arbeiderledere i Melbourne, Singapore, Hong Kong, Calcutta, Madras, Delhi, Bombay, Kerala, Beirut og Nicosia. For noen uker siden var han i Østerrike og Tsjekkoslovakia.

Jaeger er født og oppvokst i industribyen Stockport. Gjennom sitt mangeårige vennskap med og kjennskap til ledende mennesker i verden og gjennom sin innsikt i internasjonale og faglige spørsmål, har han ikke minst på industriens område vunnet stor tillit og blitt en rådgiver for mange i industrielle spørsmål.

Om seg selv sier han: «Jeg har min rot i den engelske arbeiderklasse. I 1930-årene opplevde vi sult og fattigdom. Hjemme måtte vi greie oss med en shilling til mat om dagen. Arbeiderklassens historie har vært en historie om arbeidsløshet, fattigdom, krig og død. Det er på tide at dette tar slutt.»

«NY VERDEN» har klippet en del av de overbevisninger som Jaeger ga uttrykk for under den nordiske konferansen.

Forholdet mellom de fattige og de rike nasjoner kan føre til rasekrig. På samme tid er jeg overbevist om at vi har alt det som behøves i verden til å kunne feie bort sult og fattigdom fra jordens overflate – såvel midlene som teknikken. Om dette virkelig ligger oss på hjertet kunne det skje i løpet av 10–20 år. Og det er det vi er ute etter å gjøre.

Moralsk Opprustning er ikke politisk, ikke anti-kommunistisk, ikke anti-amerikansk. Moralsk Opprustning betyr forvandling for alle. Det er å levendegjøre absolutte moralnormer i det private som i det offentlige liv.

Vi trenger å utvikle menneskets karakter såvel som å forvandle samfunnets struktur. Vi må modernisere mennesket såvel som teknikken. Det bør være vår oppgave i de neste 20 år.

I Vest-Europa har vi for tiden nærmere tre millioner arbeidsløse. Av dem er det en halv million arbeidsløse i England og like mange i Tyskland.

Moralsk Opprustning vil en forandring på det økonomiske, det sosiale, det nasjonale og det internasjonale området, men bygd på en forvandling av mennesket selv så vi lever det vi snakker om.

Noen sa til meg: «Det finns tilstrekkelig i verden for alles behov, men ikke nok for alles grådighet.» Og: «Dersom alle gir nok omsorg og deler nok, vil ikke da alle ha nok?» Jeg tenkte: «Dersom jeg virkelig har omsorg for mitt land og mine medmennesker, burde jeg ikke da begynne med meg selv?»

For fem år siden sa ofte kjente industrimenn og arbeiderledere til meg: «Det er teknisk og økonomisk hjelp vi må gi til Sør-Amerika, Afrika, og Asia. Moralske idéer betyr null og niks.» Nå får jeg høre at de penger som de satset, aldri nådde fram. Nå sier de samme menn til meg: «Herr Jaeger, hva skal man gjøre for å få folk til å være ærlige?»

De samtaler jeg hadde i Asia har gjort det klart for meg at det aldri vil bli et ærlig ment samarbeid uten gjennom en felles målsetning. Mennesketens forpliktelse må bli det å bygge hele verden ny.

De som vil lede sitt land idag må lære seg til å kunne forene og engasjere både venstre og høyre til en enda større målsetting. Jeg tror Moralsk Opprustning er det neste skritt fremover for den kommunistiske og den ikke-kommunistiske verden.

Svensk industri har stått som et forbillede for mange land i verden. I England holder vi på med å rasjonalisere vår industri. Vi går for tiden gjennom

en vanskelig periode. Men skal en modernisere industrien må en samtidig gi menneskene et nytt incitament, en vilje til å samarbeide om den rasjonalisering som trengs. La meg her nevne et eksempel:

Industrikonsernet Petrochemicals i England har 7000 ansatte. En kveld kom en av arbeiderne for å se et av Moralsk Opprustnings skuespill. Han het Ron Howe og var viseformann i klubbstyret. Han var bitter og desillusjonert. På denne tiden var Petrochemicals i ferd med å modernisere sine fabrikker. Mange ville bli avskjediget. Senere kom Howe til en weekendkonferanse for Moralsk Opprustning, hvor han møtte fagforeningsledere fra andre industrier som hadde løst lignende problemer i Moralsk Opprustnings ånd. Han besluttet seg til å prøve det samme. På dette grunnlaget mente han det var mulig å unngå arbeidsoppsigelser innen Petrochemicals.

Han var også fullt klar over at arbeidsinnsatsen ikke hadde vært den beste og at dette hadde ført til en lav produksjon. Likeledes hadde konkurransen mellom de forskjellige fagforbund innen fabrikken ført til stadige arbeidsnedleggelse.

Howe utarbeidet en plan og la den frem for bedriftsledelsen. De fortalte ham at han lå 10 år forut for sin tid. Men de ble interessert og begynte å undersøke om planen kunne la seg virkeliggjøre. På sin side begynte Howe å interessere arbeiderne for planen og hadde i denne forbindelse opptil fire møter om dagen. Det hele førte til et nytt samarbeid mellom bedriftsledelsen og fagforeningen og det resulterte i en avtale som er blitt et mønster for den kjemiske industrien i Storbritannia.

Produksjonen i fabrikken har nå gått opp med 150 % og lønningene med 28 %. Tusen arbeidere som skulle ha vært avskjediget har fått andre arbeidsoppgaver i bedriften og 13 konkurrerende fagforbund har begynt å samarbeide for første gang. Kommunistene ga også sin støtte til Howe.

I den kongelige kommisjonen som ble utnevnt for å undersøke forholdene innen britisk industri, er denne bedriften blitt omtalt som et eksempel på hvordan en industri kan løse sine problem.

PSYKOLOGI, NORMER OG VERDIER

Skolepsykolog
NILS GRENDSTAD
intervjuet av lektor
ERLING FØRLAND

At folk i dag interesserer seg for psykologi, kan man forsikre seg om ved å spørre forlagene. I Amerika snakker man om at man, ved siden av å ha sin faste lege og tannlege, også har sin faste psykiater. Når man så føyer til den vekt psykologien tillegges i lærerutdannelsen og ved utbyggingen av den skolepsykologiske virksomheten i vårt land, så er det av stor betydning å vite hvor psykologien står i sitt syn på mennesket.

At man vil få forskjellig svar alt etter hvem man spør, er selvfølgelig, like mye for psykologi som for andre vitenskaper. En av dem som vi vet følger godt med i utenlandsk psykologi, særlig i det man har kalt den tredje tendens (eller tredje kraft) som blant annet omfatter den humanistiske og eksistensielle psykologi, er skolepsykolog Nils Grendstad. Han har vært lærer i Oslo (1952–1959), tok cand. philol.-eksamen med pedagogikk som hovedfag i 1959, har vært skolepsykolog i Kristiansand og er for tiden høyskolelektor i pedagogikk ved Norges Lærerhøgskole i Trondheim.

– Hva mener De er forklaringen på den sterkt økende interessen for psykologi i vår tid?

– Det kan jeg selvsagt ikke ha noen som helst sikker formening om. En gjetning har jeg dog kommet til: Psykologien har mennesket, den totale menneskelige personlighet, som sitt forskningsfelt. Mange, og tilsynelatende et økende antall, synes derfor å søke til psykologien for å finne svar på mange av de – sentrale som perifere – problemer de er opptatt av.

– Kan psykologien hjelpe mennesket?

– Psykologien som sådan kan neppe hjelpe noen. Men at innsikt i psykologi kan hjelpe mennesket, og ikke minst hjelpe oss å hjelpe, er jeg ikke et øyeblikk i tvil om. At imidlertid psykologien også kan hjelpe oss å skade mennesket er jeg like lite i tvil om. Det hele kommer an på hvilket etisk grunnlag vi står på.

Særlig i de aller seneste år har en innen den psykologiske forskning kommet til resultater av overordentlig betydning som grunnlag for å hjelpe – både oss selv og andre. Her kan jeg bare kort nevne den sterke vekt man legger på nestekjærlighet. Denne innebærer en dyp respekt, ansvar og omsorg for ens medmennesker. Betydningen av så vidt mulig absolutte normer og verdier i livet understrekes også sterkt. Interessant er det også å merke hvordan der er en klar, omenn ennå ikke så omfattende, tendens til å knytte frihetsbegrepet til ansvar og til absolutte normer og verdier. At frihet først er frihet når den står i relasjon til noe absolutt, er et utsagn som flere psykologer innen den humanistiske psykologi vil underskrive.

– Det er vel riktig å si at psykologien, slik vi har lært den å kjenne i vårt land, har hatt slagside i retning av hovedvekt på det biologiske, driftsmessige og materialistiske?

– Ja, jeg tror nok vi må kunne si det.

– Har det skjedd noen nevneverdig forandring i de siste decenniene?

– Noen gjennomgripende forandring har det nok ikke vært. Men at det i de aller seneste år har vært en beskjeden tendens i mer humanistisk-psykologisk retning tror jeg vi må kunne si.

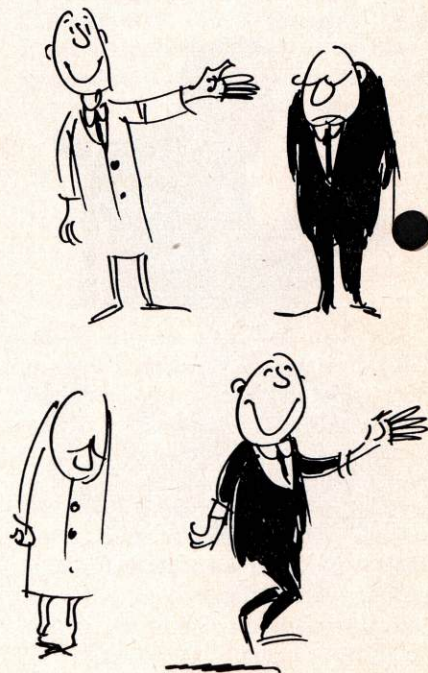
– De nevnte begrepene normer, verdier og ansvar. Kan De utdype noe mer hvilken vekt som tillegges disse begrepene? Og hva med ord som samvittighet, skyld og synd, som nærmest har vært tabuord innenfor psykologien?

– Kort og enkelt kan en si at en innen den humanistiske psykologi mener det er nødvendig, blant annet for ens sjellege sunnhet, å ha faste normer og stabile verdier å «justere» sitt liv etter.

De nevner også ansvar. Tar jeg ikke mitt ansvar alvorlig i forhold til de normer jeg vil følge, vil jeg heller ikke føle skyld når jeg svikter. Og

føler jeg ikke skyld vil jeg heller ikke føle behov for å rette opp igjen det gale jeg har gjort. En slik situasjon er, etter fleres mening i dag, en sentral årsak til nevroser og andre personlighetsforstyrrelser. M. a. o. vi står her overfor et sterkt endret syn på dette feltet. Man er i dag forsiktig med å tale om slike vansker som sykdom. I stor utstrekning er det reelt å tale om at vanskene skyldes brudd på sentrale normer. Enkelte forskere taler i denne forbindelse om synd. Selvsagt er ikke syndsbegrepet i psykologien identisk med det kristne begrepet synd. Men langt på vei er synet på synd, og på konsekvensene av synd, likt i de to leire. Og taler man om skyld og synd, så taler man vanligvis også om samvittighet. Så også innen nyere psykologi. Men jeg understreker at de fleste er forsiktige i bruken av disse begreper – ennå i hvert fall.

Jeg nevnte foran at det var nødvendig, etter manges mening å føle skyld når man svikter. Og denne skylden skal jeg innrømme, – om nødvendig helt åpent. Enkelte forfattere, som f. eks. psykologene og terapeutene Sidney M. Jourard i boken med den betegnende tittel «The Transparent Self, – Self-Disclosure and Well-Being» fra 1964 og O. Hobart Mowrer i boken «The New Group Therapy» fra samme år, hevder fullstendig og gjennomført åpenhet i alt der mennesket svikter. Jourard bruker endog begrepet «gjennomsiktighet»

for på en måte å betegne hva jeg bør etterstrebe på dette feltet: Intet skal kunne skjules.

Skjult og/eller uoppgjort skyld skaper barrierer mellom meg og mine medmennesker og virker nedbrytende på min identitetsfølelse.

– Det skrives og tales så mye i dag om det man kaller identitetskrise. Kan De forklare dette begrepet?

– Jeg er alltid litt redd for med få ord å forklare et innviklet problem. Misforståelser kan så lett oppstå. – Og spørsmålet om hva identitetskrise betyr hører til i denne kategori. – Men med den reservasjonen som ligger i dette, la meg svare slik: Identitetskrise opplever jeg når jeg ikke vet hva jeg egentlig mener om dette og hint av sentrale spørsmål, hva jeg egentlig vil og har lyst til, hva jeg egentlig duger til eller ikke duger til. Er det egentlig noen som har bruk for meg, er her egentlig noen oppgave som jeg kan ta meg av, en plass som bare jeg kan fylle? Er det noen som egentlig er glad i meg? Ville noen egentlig savne meg om jeg ble borte?

Det er ikke her tale om noen enten-eller situasjon, men om grader i opplevelsen av identitetskrise, eller i opplevelsen av at jeg fullt ut vet hvem jeg er, og hva jeg står for. Med færre ord, og på en annen måte kan vi si at identitetskrise opplever den som ikke finner mening i livet, som ikke kan svare så noenlunde klart på spørsmålet: Hvorfor lever jeg?

– Har identitetskrisen noe med normer og verdier å gjøre?

– Identitetskrisen har nær, meget nær, sammenheng med norm- og verdiproblemene.

I sin siste bok «Psychology and the Human Dilemma» som kom i 1967, drøfter den kjente amerikanske psykolog og terapeut Rollo May dette på et interessant måte. Verdien er en nødvendig referanseramme for hvordan jeg bør leve. Og finner jeg ingen verdier, så har jeg følgelig heller ingen referanseramme jeg kan holde meg til og vurdere de ulike situasjoner ut ifra, om de for eksempel er gode eller dårlige, tjenlige eller ikke tjenlige for meg og mine medmennesker. Nå er det jo galt å si at vi ikke har verdier. Men de verdier vi har, er i alt for stor utstrekning bundet til forgjengelige ting: penger, klær, posisjon, status osv. Forgjengelige ting som referanseramme forvirrer og skader mer enn de hjelper. Vi må, som blant andre

den amerikanske terapeuten Allen Wheelis sier i sin etterhvert meget kjente og anerkjente bok «Quest for Identity» fra 1958, ha stabile verdier som retningslinjer for vårt liv.

– Mange av de tankene som nå er blitt aktuelle i psykologien, stammer jo fra kristendommen. Kan man dermed si at den tidligere motsetning mellom psykologi og kristendom er i ferd med å bli utvisket? Burde i så fall ikke dette få konsekvenser for både kristendommen og psykologien?

– Et utvetydig ja må svares på det første spørsmålet. – Konsekvensene av denne endrede situasjon mellom psykologi og kristendom kan bli, sett f. eks. fra kristendommens synspunkt, enten positive eller negative. Eller begge deler. Den største faren ser jeg personlig i dette at kristendommen, i første rekke de kristne ledere, stiller seg avvisende eller likegyldige til de nye forskningsresultater i psykologien.

Relasjonen mellom psykologi og kristendom må bli slik at begge parter stiller seg åpen for hva den annen kan gi. «Ikke for å sluke, men for å se hva man kan bruke.»

– Hvilke konsekvenser av disse nye tankene vil De peke på når det

gjelder oppdragelsen i hjem og skole?

– Dette spørsmål krever egentlig et omfattende svar. La meg bare antyde retningen mitt svar på dette spørsmål har: I min lesning innenfor den nyere psykologi blir jeg gang på gang slått av den ydmykhet overfor sin oppgave mange av disse forskere er besjelet av, og av det ansvar overfor sine medmennesker de er inspirert av. Samtidig er det en gjennomført streben hos mange etter å finne og å gjøre det som er rett.

En oppdrager skal vise vei. Ja, mer enn det. Han skal samtidig følge med på veien for på beste måte å hindre at barnet går feil.

Det jeg personlig har hatt best utbytte av i møtet med nyere psykologi, er å bli stilt overfor den sterke understrekning av å oppdra på fast grunnlag i relasjon til stabile verdier. For som oppdrager kan jeg ikke bare si til barnet: gå dit, eller gå dit. Barnet følger etter hvor jeg går foran. Det følger meg enten jeg vil eller ei, enten jeg ønsker det eller ei. Kan vi da, i likhet med vitenskapsmannen, i møte med denne alvorlige utfordring bli annet enn ydmyke og ikke knuget, men inspirert av det ansvar vi har?

BAK FENGSELSMURER

Tomorrow's American News gjengir et brev fra Earl W. Hilton, en fange i California Correctional Institute i Tehachapi, California, hvor noen av fangene for et år siden startet en Sing-Out-gruppe. De har siden gitt forestillinger i to andre fengsler i California, hvor nye Sing-Out-grupper er blitt dannet.

I brevet heter det blant annet: «Vi tar nå opp flere nye menn i vår gruppe, og arbeider hardt for å få dem trenet til å ta del i vår neste forestilling.»

Vi tror at CCI (California Correctional Institute) skulle ha tatt opp dette for flere år siden, fordi vi nå alle arbeider for å bli bedre mennesker. Før gjaldt det bare å komme seg ut av fengslet, det var det samme hvordan.

I forrige måned ga inspektør Lloyd oss tillatelse til å pusse opp en av de ubrukte bygningene i fengslet. Vi har flyttet inn der, og bor nå for de flestes vedkommende under ett tak. For å kunne flytte inn her, måtte vi påta

oss å styre oss selv uten direkte kontroll fra fengselsfunksjonærer. Det er i virkeligheten et slags system som bygger på at en holder ord. Dette har vært en stor utfordring til oss i Sing-Out gruppen, men vi vil ikke svikte Sing-Out ved ikke å ta på oss dette ansvaret.

Siden vi begynte for et år siden har vi gitt 62 forestillinger, de fleste av dem for foreninger eller andre Sing-Out grupper. Vi har også forlatt fengslet og gitt et 30-minutters fjernsynshow som ble vist over lokalt fjernsyn og gjentatt fordi det vakte slik interesse.

Gjennom vår kontakt med Sing-Out eksplosjonen har vi begynt å ønske å bli bedre mennesker, og gjemmer oss ikke lenger bak den archaiske «fangekoden». Nesten hver eneste forbrytelse i Californias straffelov er representert i vår gruppe. De fleste av oss som har vært i gruppen fra begynnelsen, forsøker nå å få de unge som er førstegangsfanger til å slutte seg til

Forts. side 14

Direktør Ivar Fransson, Mariestad, taler til konferansen sammen med John Söderlund, sekretær for Transportarbeiderforbundet i Norrköping (t. h.) og godseier Ove Jensen, Karlstad (t. v.), som begge kom hjem fra India nylig. «Gjennom Moralsk Opprustnings konferanser i Panchgani kan vi i svensk industri finne måter å gi effektiv støtte til de byggende kreftene i India,» sa direktør Fransson. «Vi som tror på demokratiet i vårt eget land må ikke akseptere diktaturet som en løsning for India,» sa Söderlund blant annet.

Vi vil bidra med elektrisk installasjonsmateriell til Moralsk Opprustnings nye senter i Panchgani, India, sa direktør Yrjö Miettinen (i midten) og direktør Carl-Johan Karlsson (t. h. med sin hustru), begge fra Puristustuote industrier i Borgå, Finland. Blant andre fra Finland var også ingeniør Antero Tikkanen og gymnasiasten Martin Ahlman (lengst t. v.).

Indere og pakistaner møtes i Lundsbrunn. Inderen J. Ramachandra (t. v.) og Khawaja Saiduddin, Karachi, er begge studenter. Mr. Kedar (t. h.) er rektor i Nagpur, India.

«Svenske forretnings- og industrifolk kan vise nye veier for industrien i Øst-Europa ved den måten de går fram på,» sa ingeniør Torsten Henrikson fra Kiruna. Henrikson oppfant Kiruna-trucken for transport av malm som i løpet av kort tid er blitt et verdensprodukt. Han var fløyet ned for å ta del i Moralsk Opprustnings nordiske påskekonferanse, som fant sted i Lundsbrunn i Västergötland.

Henrikson fortalte at han hadde vært i Tsjekkoslovakia under regjerings- og partikrisen nylig. «Jeg fikk et klart inntrykk av at det rådet misnøye med det gamle systemet,» fortsatte han, «men at man heller ikke kunne akseptere den vestlige samfunnsform. Man søkte noe nytt.»

Som industrimann pekte Henrikson på at behovet for å gå nye veger var like aktuelt i Sverige. Om frykten for å ta nye initiativ kunne overvinnes, ville svensk industri kunne gjøre et stort sprang fremover. «Skapende krefter holdes bundet,» sa han, «fordi mange av sikkerhets- og karriere-hensyn holder seg til de store konsernene, taler sjefene etter munnen og frykter en nyutvikling fordi en da må medgi at det gamle ikke er godt nok.»

Moralsk Opprustning hadde lært Henrikson at menneskene oppnår noe av betydning når de følger det de innerst inne vet er rett – til tross for frykten. Selv hadde han erfart dette da han brøt over tvert og begynte produksjonen av Kiruna-trucken.

«Vi kan gjøre gode forretninger med Tsjekkoslovakia,» sluttet Henrikson, «men som forretningsmann må jeg se lenger enn bare profitt. Jeg tror dette er et ansvar vi i Norden må ta alvorlig. Vi kan være en katalysator mellom de store blokkene og forvandle mennesker gjennom vår hold-

ning. Her ser jeg Moralsk Opprustning som den beste mulighet.»

250 fra de nordiske land, og representanter fra England, Tyskland, India, Pakistan og Australia tok del i konferansen. Fra de omliggende distrikter kom en strøm av mennesker, ikke minst til de perioder av konferansen som var satt til side for behandling av industri-, skole- og kirkespørsmål. Her kom arbeidsgiver og arbeider, elev og lærer, biskop og legmann, riksdagsmann og journalist.

INDUSTRI SKOLE KIRKE

NORDISK KONFERANSE I SVERIGE

Direktør Ivar Fransson, hvis bedrift i Mariestad produserer elektrisk armatur fortalte at han hadde tatt initiativet til denne konferansen fordi industrien har store vanskeligheter å kjempe med. Midt i vanskelighetene hadde han funnet at absolutt ærlighet gir positive resultater både innen bedriften og i forholdet til konkurrentene. 10 bedriftsledere fra omegnen kom med Fransson til konferansen.

Spørsmålet om korrupsjon kom opp, og det rådet enighet om at U-landene ikke hadde monopol på problemet. Det finnes mange eksempler på at bestikkelser avgjør hvor en ordre går – også i Sverige. Fransson hadde spurt seg selv hva han kunne gjøre for å forbedre ånden i svensk industri.

50 lærere og skoleledere var på konferansen. Også elever, gymnasiaster og studenter tok livlig del i debatten om skolens målsetning.

– Det min generasjon kan anklages for, sa lektor Erling Førland fra Statens lærerskole i forming, Oslo, er at den ikke har gitt ungdommen en visjon for hva den kan bruke livet til. Det er på tide at vi tenker på fremtiden og stiller spørsmålet: Hvilke egenskaper må de mennesker ha som skal leve i år 2000?

- Førland sammenfattet noen av dem:
- Fremtidens mennesker må ha evne til kritisk, konstruktiv og selvstendig tenkning. De må være følelsesmessig og moralsk modne til å kunne motstå et ytre press.
 - De må ha et livssyn som hindrer dem fra å bli kasteballer for tilfeldige moteretninger, og samtidig være fleksible og ha evnen til omstilling og forandring.
 - De må ha respekt for andres meninger, for lover og demokratiske spilleregler, for det beste i vår kulturarv. Men også vilje til å kjempe for forandring der det behøves.
 - De trenger å se sitt liv i et større perspektiv enn bare å tjene penger, gjøre karriere og nyte livet.
 - De må ha en global innstilling og vilje til å helbrede verdens nød, sult og sykdom, og være beredt til å reise hvor som helst for å gjøre en innsats.

Forts. side 14

Ewa Westling fra Burgårdens gymnasium i Göteborg ga elevenes syn på den ideelle læreren.

Har vi pedagoger et konstruktivt og logisk program å tilby de ungdommer som gjør opprøret til sin religion eller drømmer seg bort fra verden ved hjelp av narkotika? spurte lektor Erling Førland fra Oslo.

DALAI LAMA studerer fotografier av Moralsk Opprustnings virksomhet i Asia. Til venstre R. D. Mathur, en av de ansvarlige for MRA's arbeid i India, t. h. R. W. Wilson, England. MRA-filmen «Give a Dog a Bone» ble vist for 1800 tibetanere i Dharamsala ved foten av Himalayafjellene, Dalai Lamas foreløbige hovedkvarter. Videre forestillinger fant sted for 500 elever ved den tibetanske skolen, og i en landsby 2000 meter over Dharamsala, hvor 95% av innbyggerne er tibetanere.

En arkitekt slår seg løs

Fra England kommer sjokkberetninger som tyder på at stadig flere inntar en fiendtlig holdning til landets 1,5 million fargete innbyggere. I Amerika er hver 10. innbygger farget, i England bare hver 33., men de er konsentrert på visse steder, som f.eks. i Birmingham.

Roger Walker er en av Birmingham's hvite flertall. Han er en moderne ung mann, like moderne som de nye bygningene som skyter opp i byens sentrum, og som han til dels hjalp til med å tegne. En kommende mann som kjøpte en Fiat 500 ifjor, en Cortina i år, og hadde øyet på en Jaguar som neste skritt.

Walker var juniorpartner i et arkitektfirma. Ved trofast pleie av de riktige kontakter håpet han å bringe nok oppdrag til å sikre seg stillingen som full partner innen få år.

En dag så Walker en film om Moralsk Opprustning. Den ga ham en ny idé om hva han skulle bruke livet til. Men han nølte. «Det er rart at jeg alltid føler meg ille til mote når jeg snakker med dere,» sa han en dag til to av sine venner i Moralsk Opprustning. «Grunnen er at jeg hele dagen ikke snakker rett fram, men alltid sier det som jeg tror vil få folk til å like meg og gi meg oppdrag.»

Walker har 2 døtre, en på 6 og en på 4 år, og tanken på deres fremtid lot ham ikke få ro. En dag i fjor høst tok han med seg hele familien og bilte ned til en arkitektkonferanse som fant sted i Moralsk Opprustnings sentrum i Caux i Sveits.

Besøket fikk drastiske konsekvenser. Walker og hans kone, som er malerinne, tok en beslutning om å være Gud lydige og å gjøre seg ansvarlige for sin bys og sitt lands fremtid. Da han prøvde å finne frem til hva dette ville bety i praksis, fikk han en gjennomtrengende tanke: «Si opp din jobb i arkitektfirmaet og søk en stilling som foreleser ved arkitektthøyskolen i Birmingham.»

Walker hadde lenge vært klar over de elendige boligforhold som de fleste fargete i Birmingham hadde, og at britiske arkitekter burde gjøre noe for å skaffe dem boliger som tok hensyn til deres egenart, som de kunne føle seg hjemme i. En stilling ved høyskolen ville gi ham anledning til å arbeide med nye idéer og trene nye arkitekter.

Da han kom tilbake til Birmingham, oppdaget han at en stilling ved høyskolen nettopp var blitt ledig. Han søkte, og fikk den. Det har betydd en vesentlig reduksjon av familiens inntekter, men de står samlet om det skrittet han har tatt.

«MRA ga meg mot til å gjøre hva jeg visste var nødvendig,» sier Walker. En voksende gruppe av alle raser arbeider sammen med ham. De tror

Stål i støpeskjeen

For annen gang på 6 måneder har det franske stålsentret Thionville i Elsass-Lothringen hatt besøk av en internasjonal gruppe fra Moralsk Opprustning.

«Vi venter oss meget av dette besøket,» sa en direktør ved ett av stålverkene. «Da dere var her i november ble det klart at MRA har nye idéer å tilby denne landsdelen.»

Til den tre dager lange konferansen som ble åpnet av borgermester Georges Ditsch, kom representanter for samtlige større franske stålverk og fagforeningsledere fra forskjellige deler av Frankrike. Industrien i Lothringen står overfor vanskelige strukturforandringer, og industriedere fra andre europeiske land var innbudt for å fortelle om løsninger de hadde kommet fram til i liknende situasjoner.

Æresgjest ved en middag som Thionville ga for deltakerne var engelskmannen A. Lawson Wood som var blitt bedt om å tale om emnet: «MRA og Englands krise». «MRA tilbød oss ikke en patentløsning for områder eller industrier som har kjørt seg fast,» sa han, «men har på en overbevisende måte demonstrert at løsninger alltid er mulige når mennesker er rede til å bli annerledes og ta på seg ansvaret for sin industri og for verden. Enten man snakker med fagforeningsfolk eller arbeidsgivere viser det seg at alle er interessert i å ta del i en aksjon som er av globalt omfang og i stand til å skape en moderne verden, en verden som funksjonerer.»

En ledende mann innen fransk stålindustri kommenterte: «Dette har vært en av de mest effektive veier ender jeg noen gang har vært med på.»

Fjernsynet i Luxembourg sendte et program med intervjuer og sanger fra det europeiske showet *Det er tillatt å lene seg ut av vinduet*, som ble oppført på konferansen. Programmet ble sett av anslagsvis en million seere i Frankrike, Tyskland, Belgia og Luxembourg.

ikke at hvit makt eller sort makt er nøkkelen til fremtiden, men den makt som kan forandre menneskers motiver og målsetning.

KRISTENDOMMEN - opium for folket eller vei til fremtiden?

Av kallskapellan

INGE MANNSÅKER

Opium er et gammelt kjent narkotikum. Det har den egenskap som alle narkotika, at det byr mennesket en mulighet til å flykte fra virkeligheten. Det har også andre virkninger: Den narkomane blir etterhvert sløv og uten vilje til å løse sine problemer.

Karl Marx formet propagandasatsen «Religion er opium for folket» og satte dermed fram en beskyldning som siden inngikk i kommunismens arsenal i kampen mot kristendommen: Den gjør mennesket sløvt for virkeligheten, ja hjelper det likefrem til å flykte fra den.

Men «virkeligheten», hva mener Karl Marx med det? Klassekampen. Og dermed må enhver åndsretning som forklunder klassekampen bli stemplet som reaksjonær, sløvende, som virkelighetsflukt. Maos parole til sine partifeller 100 år senere er derfor konsekvent: «Kvitt dere med illusjonen og forbered dere på kamp.»

Selvfølgelig måtte også kristendommen stemples som illusjon som avleder fra den virkelige kamp.

Med andre ord: Kirken og de kristne har ikke hatt noen vanskelighet med å rubrisere «opiumsanklagen» som et ekte utslag av den dialektiske materialisme.

Men sitter det ingen brodd i anklagen? Kan ikke religionen for mange mennesker ta form av noe som tilfredsstiller et visst almenreligiøst behov, eller et behov for å høre til en sosial gruppe, med venner det er hyggelig å omgås? Religionen kan bli en personlig livsforsikring og hjelp i nøden som er god å ty til, uten at mennesket selv engasjeres for Guds formål og plan.

Det kan være nødvendig å holde opiumsanklagen levende. Men vi behøver ikke overlate det til Karl Marx. Evangeliene har nok av kraftsatser mot oss mennesker som bruker religionen som status-symbol for å sikre oss plass i det bra selskap. «Ikke alle

som sier Herre, Herre, skal komme inn i Himlenes rike, men de som gjør min himmelske Fars vilje.»

Det brennende spørsmål er:

Kan de kristne i dag møte fram med en tenkning og et engasjement som svarer til den revolusjonære tidsalders utfordring? I det følgende nevner jeg tre synspunkter som må inngå i slik tenkning og slikt engasjement.

Kallskapellan Inge Mannsåker.

Den nye menneskehet

Tross alt som er nytt, lever vi i en gammel verden. Teknikken gjør landvinninger som tar pusten fra oss, samtidig som menneskene synes fanget i det samme gamle livsmønster: Først meg og dernest du, dersom det er noe til overs!

Vi har fått et FN-charter, vi har i år Menneskerettene år, vi får deklarasjoner fra store humanitære og kirkelige sammenslutninger. Og likevel florerer de eldgamle bitre lidenskaper mot annerledes tenkende, mot mennesker av andre raser og andre nasjoner.

Men i denne gamle verden møter vi tilbudet om «Den nye menneskehet». «Den nye menneskehet» eksisterer i Guds hjerte som et faktum, og for oss mennesker som et mål.

Jeg kan ikke søke Gud uten å møte et hjerte som rommer plass for alle raser og nasjoner, som lider ikke bare med de lidende kristne, men også med muhammedanske flyktninger og sultende hindumasser. Jeg kan ikke bli kynisk og kald overfor andre mennesker og folkegrupper uten å være med å forberede et nytt Golgata-drap, en ny korsfestelse av Kjærligheten selv.

Den nye menneskehet er min forpliktelse som kristen, ja den er min forpliktelse som menneske, uansett hva jeg kaller meg.

Den skapende minoritet

Historiefilosofen Arnold Toynbee formulerte uttrykket «Den skapende minoritet». Han var kommet til den slutning at det i en kulturkrets er et relativt lite fåtall som former og preger massenes verdier, deres prioritering, deres fordommer. Det kan sakens føres mang en diskusjon om Toynbees påstand. F.eks. kan vi spørre om minoriteten kan være like skapende i det positive som i det negative. At et fåtall i løpet av kort tid kan forandre mentaliteten til det verre i et miljø, f.eks. i et klasseværelse eller på en arbeidsplass, er en kjent sak. Hva ikke alle er klar over er at en minoritet som er seg bevisst sitt kall til å være positivt skapende, kan kjempe fram et nytt syn i et folk og dermed bane veien for nye løsninger. Hva har ikke en Wilberforce betydd for kampen mot slaveriet? Hva har ikke alminnelige kvinner og menn med en visjon og et kall gjort for å skape ny forståelse for barmhjertighet og rettferdighet der hvor mange andre til å begynne med var blinde og aksepterte status quo?

Den skapende minoritet kalles i evangeliene for «surdeigen som gjenomsyrer hele deigen».

Korsets dynamikk

En gang i åtti-årene er det ventet at den store hungerkatastrofe vil inntruffe i verden dersom ikke den kurs vi nå seiler forandres drastisk. Oppfinnsomhet og planlegging er og vil bli mobilisert for å møte den stigende krise. I denne situasjon ville det være fatalt dersom det ble gjort følgende kortslutning: «Menneskenes moralske holdning er irrelevant. Relevant er den rette produksjon og den rette fordeling.»

Forts. side 14

klippet

VED SIDEN AV DET ULØNNSOMME ved vold kommer også det at den ikke har appell til samvittighetene. Noen forsvarere av Black Power anser en appell til samvittighetene som irrelevant. En av dem sa til meg nylig: «Til helvete med samvittighet og moral. Vi vil ha makt.» Men makt og moral må følges ad. Søker jeg makt kan jeg ikke ringeakte moralen. Jeg nekter å bli drevet ut i en machiavellistisk kynisme når det gjelder makt. Makt på sitt beste er en rettferdig bruk av styrke. Alfred den stores ord er fortsatt sanne: «Makt er aldri et gode uten at den som har den er god.»

Ikke-vold er makt, men det er en rett og god bruk av makt. Brukt konstruktivt kan den redde både hvite og fargede.

Det virkelig store minus ved vold er at den fører ned i elendigheten og skaper nettopp det en forsøker å ødelegge. I stedet for å minske elendigheten bidrar den til å øke den mangedobbelt. Med voldsmakt kan du drepe en løgner, men du dreper ikke løgneren og bygger ikke opp sannheten. Med vold kan du myrde en som hater, men du dreper ikke hatet. Tvert om, vold bare øker hatet. Slik går det. Å gjengjelde vold med vold øker bare vold og gjør natten enda mørkere enn den var. Mørket kan ikke drive ut mør-

ket. Bare lys kan gjøre det. Hat kan ikke drive hatet ut. Bare kjærlighet kan gjøre det.

Jeg nekter å godta at gallupundersøkelser om tendensene i tiden skal bestemme hva som er rett. Jeg tror nok at det var ledere i Tyskland som oppriktig var imot det Hitler gjorde mot jødene. Men de gjorde sine undersøkelser og oppdaget at antisemittismen var den vanlige tendens. Og for å være «i takt med tiden» ga de etter for noe av den mest vanærende og skjendige ondskap som historien kjenner til.

Du sier selvfølgelig at dette ikke er praktisk. I livet er det noe som heter gjengjeldelse, å slå tilbake, høy over høy. Dette med ikke-vold, sier du, er en idé som kanskje kunne virke i et fjerntliggende Utopia, men ikke i den harde og kalde verden vi lever i. Til det kan jeg bare svare at menneskene har fulgt den såkalte praktiske vei i lange tider nå, og det har unektelig bare ført til større forvirring og kaos. Det er nok av individer og samfunn opp gjennom tiden som går til grunne fordi de ga etter for hat og vold. For å redde vår nasjon, ja, hele menneskeheten, må vi gå en annen vei. Det betyr ikke at vi vil slutte å kjempe. Av alle krefter må vi fortsette anstrengelsene for å kvitte oss som nasjon fra dette mareritt av rasehat og urettferdighet. Men det betyr ikke at vi oppgir vår rett og plikt til å elske.

Martin Luther King jr.
Fra boka «Hva nå»,
Norsk Litteraturselskap 1967.

DET KAN VEL TRYGT SIES AT DEN moderne politiske tendens helst går i retning av å ville slippe billigere enn realitetene i denne verden tilsier. Man lover himmelen uten å gå veien om korset. Men uten at man tar det onde ved roten, vil illusjonen om fremgang før eller siden bryte — kanskje for sent til å avverge katastrofen.

Fristelsene er legio. Man dyrker ungdommen uten å kreve offer. Man tilbyr u-hjelp uten å sørge for de moralske forutsetninger. Man ber om fred uten å garantere friheten. Man lover levestandard uten å forutsette innsats.

Det påsken minner oss om, er at det ikke gis noen billig vei til fred og fremskritt. Men begge deler finnes på den andre siden av «den trange port».

Leder i Morgenbladet,
13. april 1968.

SOLIDARITET ER ET TØYELIG BEGREP. Vi kan gjerne være solidariske overfor de syke, fordi vi selv kan bli syke en vakker dag. Vi kan også vise solidarisk omsorg overfor de gamle, fordi vi selv eldes og blir gamle en gang. Men de som står på øvre halvdel av lønnsstigen, vet at de aldri kommer til å havne i en lavtlønnsgruppe, og da er det ofte så som så med solidariteten. Men er da vår solidaritet stort mer enn en slags kollektiv form for egoisme?

Leder i Arbeiderbladet,
17. april 1968.

«TESEN OM PROLETARIAT» diktatur er helt feilaktig.»

Det tsjekkosllovakiske partiprogram tar et oppgjør med læresetningene.

«Det er ikke partiets mål å bli en universell «bestyrer» av samfunnet, å påtvinge enhver organisasjon og enhver beslutningsprosess sine direktiver. Dets oppgave er fremfor alt å fremkalle sosialistisk initiativ. Det kan ikke påtvinge noen sin autoritet med administrative midler, men må søke å få sine ønsker gjennomført ved hjelp av sine gjerninger, ved sine medlemmers innsats, ved sine idealers sannhet.»

Lenger nede i samme avsnitt heter det at partiet må ha en uformell autoritet. «Innenfor lovens ramme må det kjempes for å vinne flertallets støtte. Den borgerlige ideologi kan bare imøtegås i en åpen idékamp i hele folkets påsyn...»

Aftenposten, 3. april 1968.

VI KAN STIMULERE EN NY OG konstruktiv trend innen kunsten. Det er mye mer interessant, mer tilfredsstillende og atskillig vanskeligere å leve for å forandre vår tids tenkning enn bare å følge med. Bare døde fisker flyter med strømmen.

Kenneth Belden,
formann i styret for
Westminster teater, London.

kort nytt

Keiser Haile Salassie

Addis Abeba, Etiopia: Sveitseren Pierre Spoerri som leder MRA's konferansesenter i Caux ble nylig mottatt i audiens hos keiser Haile Selassie. Keiseren sa at det nå er blitt presserende å utbre Moralsk Opprustning i verden. Han vil gjerne sende en representant til Caux i juni.

Under oppholdet i Addis Abeba ble det også avlagt besøk hos presidenten for den faglige landsorganisasjonen, medlemmer av regjeringen og universitetets ledelse.

Kort tid senere var keiser Haile Selassie tilstede ved en forestilling av showet *Harambee Africa* i hans residens i Addis Abeba. «Afrikas beste ambassadører» var avisen Ethiopian Herald's beskrivelse av dette showet.

Senter for Sing-Out i Tyskland

Geislingen, Tyskland: Tusen representanter for Sing-Out-grupper i elleve land i Europa, Asia og Amerika deltok i åpningen av et utdannelsessenter som skal knyttes til Sing-Outs virksomhet. Det nye sentret, Michelsberg, ligger mellom Stuttgart og Ulm. Forbundskansler Kiesinger sendte følgende telegram: «Det gleder meg at det er skapt et møtested i De schwabiske alper, hvor unge mennesker vil lære å forstå sitt medansvar for oppbyggingen av en fri og demokratisk samfunnsorden. Jeg ønsker utdannelsessentret lykke til med dette arbeidet.»

Ny delegasjon fra England til India

London: Fire fagforeningsledere er reist fra London til India som svar på Rajmohan Gandhis anmodning ifjor om hjelp i arbeidet for å redde den vaklende indiske økonomien. De kommer fra skipsbyggningsindustrien, bygningsindustrien og London flyhavn. Denne delegasjonen er den andre som har reist til India fra England.

Sing-Out med ny turné gjennom Italia

Milano: Sing-Out er igjen på turné i Italia med et nytt amerikansk ensemble. På flyplassen ble de mottatt av representanter for 7 italienske Sing-Out grupper. Første forestilling ble arrangert ved Milano tekniske høyskole. Salen ble raskt fylt av 1000 studenter som var samlet til møte i nærheten, for å planlegge demonstrasjoner ved høyskolen.

I Bergamo ble de unge aktørene møtt med sterkt bifall fra 5000 mennesker. Det var annen gang Sing-Out gjestet byen, og programmet ble stadig avbrutt av applaus og begeistrede tilrop.

Direkte sending fra Caux i sveitsisk radio

I en 75-minutters «levende» sending fra MRA's europeiske konferansesenter fikk publikum anledning til å telefonere inn spørsmål om Moralsk Opprustning og få svar på stedet. Programmet var et ledd i serien «Søndagsfri» og ble karakterisert som «en fascinerende debatt» av programlederen. Det ble stilt flere spørsmål enn noen gang tidligere i serien, om en rekke emner som Vietnam, raseproblemene, kommunismen og hvordan MRA's virksomhet blir finansiert.

En sosial omveltning er begynt . . .

Panchgani, India: Kommer vi til å få nye Vietnam over hele verden? Mellom sorte og hvite i Amerikas storbyer? I landsbyene, fabrikkene og universitetene i India?

I Indias landsbyer er det igang en sosial revolusjon som i økende tempo besvarer urgamle fordommer, feider, korrupsjon og motsetninger mellom kastene. Det er en revolusjon av en slik art at både Vietnam og Amerika kunne trenge den, heter det i innbydelsen til en konferanse ved Moralsk Opprustnings senter, Asia Plateau, Panchgani. Konferansen varer ut i mai måned.

Caux

Studenter fra England, Frankrike, Tyskland, Holland, Sveits, Tunis og Libanon hadde konferanse i Caux i påsken.

«Mange i England demonstrerer mot krigen i Vietnam,» sa Oxfordstudenten Hilary Belden. «Men i det siste er det kommet nyheter som gir håp om en slutt på denne krigen. Hvis det blir fred, vil vi da miste interessen for Det fjerne Østen? Er vi beredt til å satse alt for å løse de problemene som har forårsaket krigen og som fortsatt ligger der enten den tar slutt eller ikke?»

Sing-Out grupper i Nord-Norge

Ungdom i Nord-Norge viser stor interesse for Sing-Out, melder Aftenposten fra Bodø 27. april: «Efter sanggruppes besøk i vinter, har bevegelsen fått en rekke henvendelser fra nord-norsk ungdom som vil være med. En av de norske tillitsmennene, Alv Magnus, var igår i Bodø for å ta kontakt med interessert ungdom. Han opplyser at det kan bli aktuelt med lokale Sing-Out grupper nordpå.»

Til sommeren skal det holdes en stor Sing-Out festival ved New York, og det er chartret et SAS-fly med 156 seter for de norske deltakerne ved festivalen.

— Hvor står vi selv i forhold til slike krav, spurte taleren. Hjelper vi de unge til å forstå hva de kan bruke livet til? Hvilken motivering gir vi våre barn for å arbeide, f. eks. med lek-sene? Det vanlige er vel noe slikt: Husk nå på at du må ha så og så gode karakterer for å komme inn på den eller den skolen for å få den eller den utdannelsen så du kan komme deg fram og tjene mange penger. Det er en egosentrisk tankegang. Er det ikke en fare for at vi utdanner egoister med vår utmerkete skole?

— «Samfunnet selv påvirker ungdommen i retning av selvpptatthet og nytelsessyke,» sa lektor Førland. «Jeg tenker på alt fra reklame og film til politiske valgtaler. Vi lærere må legge større vekt på oppdragelse og gjøre det klart at med den og den utdanneelse kan en tjene sitt land og gjøre en innsats for verden. Men vi må også få våre politiske ledere til å innse og akseptere at hele samfunnet er ansvarlig for oppdragelsen i massemediens tidsalder.»

Eva Westling, elevrådsmedlem fra Burgårdens gymnas i Göteborg ønsket at skolen ikke bare skulle undervise om krig og økonomiske problemer, men at man også får lære hvordan man kan ta ansvar for å bringe løsninger. «At vi har det så bra i Sverige, vet alle. Men hvis vi studerer problemene i verden med den tanken i hodet at vi skal dele det vi har med andre, vil vi snappe opp det vi leser mye bedre,» mente hun.

Det ble planlagt en serie konferanser for skolefolk, blant dem inngår konferansen for undervisning i Caux, Sveits, fra 27. juli–11. august i år.

Kirkens oppgave og ansvar i den moderne verden ble viet stor oppmerksomhet under konferansen, ikke minst med tanke på det kommende verdenskirke-møtet i Uppsala. I en tid da menneskets muligheter er kommet så sterkt i forgrunnen må kirken på ny peke på Guds kraft som en avgjørende faktor, ikke bare når det gjelder å forvandle det enkelte menneskeliv, men også til derigjennom å påvirke og løse problemene i verden. Der hvor man bare regner med menneskelige ressurser kan en ofte se bruken av vold som den eneste måten å rette på misforholdene.

Kirkens oppgave er å gå i spissen for en langt større revolusjon, som går til ondets rot ved at mennesker

og nasjoner lar seg lede av Gud og renses fra hat og selvishet. Gjennom en slik felles global kamp kan kirkene også finne den enhet som hele kristenheten kjenner et så brennende behov for.

En rekke av de yngre deltakerne bestemte seg til å slutte seg til Moralsk Opprustnings europeiske show «Det er tillatt å lene seg ut av vinduet» i sommer, da det oppføres i Sveits.

Konferansedeltakerne besluttet at man før 1. september skal samle inn 300 000 S.kr. til byggingen av Moralsk Opprustnings sentrum i Panchgani, India. Den andre etappen i byggeprogrammet er nettopp påbegynt og skal avsluttes innen årets utløp.

Bak fengselsmurer Forts. fra side 7
oss. Vi vet at om de ikke forandrer seg nå, så kommer de i årene fremover til å ta den samme vegen som vi har tatt.

Hva Moralsk Opprustning og Sing-Out har gjort for oss kan ikke måles i ord. Det må måles i de fremskritt hver enkelt av oss gjør. Dere unge i Sing-Out har fått oss til å forstå hvor vi har sviktet, og at noe må gjøres for å overvinne apatien i verden. Men dette må begynne med oss selv.

Dette er hva vi har gjort. Vi har lært at vi bare gjør fremskritt når vi ikke løper bort fra den utfordringen som verden stiller oss. Syngingen er viktig, fordi den minner oss om vår forpliktelse til ærlighet i livet. Vi følger med i Sing-Outs fremskritt rundt om i verden, og våre familier begynner nå å arbeide sammen med oss. Dere unge kan være stolte over hva dere har oppnådd i fengslene i California.»

Kristendommen . . . Forts. fra side 11

Ser vi ikke at de beste femårsplaner blir sabotert av korrupsjon, favorisering og svindel, av menneskelig samarbeidssvikt? Den indiske leder Rajmohan Gandhi visste hva han gjorde da han under en kampanje satte fram parolen «Corruption quit India!»

Vi minnes ordene fra en vismann: «En kan planlegge en ny verden på papiret, men en må bygge den på mennesker.»

Det finnes en veiledning fra Guds hjerte som er tilgjengelig for alle mennesker uansett hvem de er. I vår tid er noe av denne veiledning nedfelt i det almene charter for menneskeverd og menneskerett som verdens nasjoner har undertegnet. Nå må det som nasjonene har undertegnet i konferanserommene bli til handling i menneskenes små og store sirkler.

Men det finnes noe mer.

Det finnes en korsets dynamikk som gjennom kristendommen er ment å komme til den gamle verden som et nytt håp. Korsets dynamikk er den Kristi kraft som forvandler mennesket ved å befri det fra fortidens skyld og nederlag og koble det til tilgivelsens kraftfelt. Korsets dynamikk er også den kraft som settes fri når Guds vilje krysser min vilje og jeg velger Guds.

Vi har intet løfte om at kristendommen skal bli hele menneskehetens religion. Men store perspektiver åpner seg med tanke på korsets dynamikk virksom i et skapende minnetall som tar hele menneskeheten på seg som sin forpliktelse.

PATRICK WOLRIGE-GORDON

Det britiske parlamentsmedlem Patrick Wolrige-Gordon avla i april et besøk i Norge. Wolrige-Gordons valgdistrikt er fiskerisentrert East Aberdeenshire i Skottland, og han er en av Det konservative partis fiskeriekspert. Da han som 23-åring ble valgt inn i parlamentet, var han dets yngstemann.

Ved en mottakelse i Moralsk Opprustnings sentrum i Oslo vurderte han blant annet betydningen av MRA's arbeid i Asia, hvor han nylig hadde vært.

Wolrige-Gordon hadde også samtaler med en rekke norske politikere.

LEGEMIDDEL FRA

Novid
hurtig
lindring

ved hodepine
NOVID

tas oppløst i vann

Novid gir hurtig lindring ved hodepine, reumatisme, nervesmerter, mave- og tarmproblemer, menstruasjonsmerter og forkjølelsesubehag. Novid i vann - er behagelig i bruk og skånsom selv for ømfintlige maver. Uten resept på apotek og medisinsalg. - Rør og foletpakning à 20 tabletter samt glass à 40 og 100 tabletter.

Novid - befriende lett å ta.

NYEGAARD & CO AS-OSLO

SVAKSTRØM ER VÅR STYRKE

Vår spesialitet:

Alt materiell for avslutning av svakstrømskabler

80 år som spesialforretning i svakstrømsbransjen

O. ØSTMO A.S

Rådhusgt. 3, Oslo 1

Frank Buchmans hemmelighet

Av Peter Howard

Fabritius & Sønners Forlag

Denne bok forteller med levende detaljer, hvordan Frank Buchman gikk fram i arbeidet med å forvandle mennesker, som var forutsetningen for de større forandringer som påkalte verdens oppmerksomhet.

Nå kr. 5,-

hos Moralsk Opprustning

Gi barna

FFF
(FUHR FLYTENDE FRUKT)
SUNN
NÆRENDE
VITAMINRIK
RÅ EPLE/AFT, - GIR HELSE OG KRAFT

INGEN MANN
FOR STOR, FOR LANG
FOR KORT, FOR BRED
FOR
FOLLESTAD

De vil like våre dresser!

FOLLESTAD & CO

STORGATEN 28
INNG. LYBECKERGT.
OSLO 1

LEGEMIDDEL

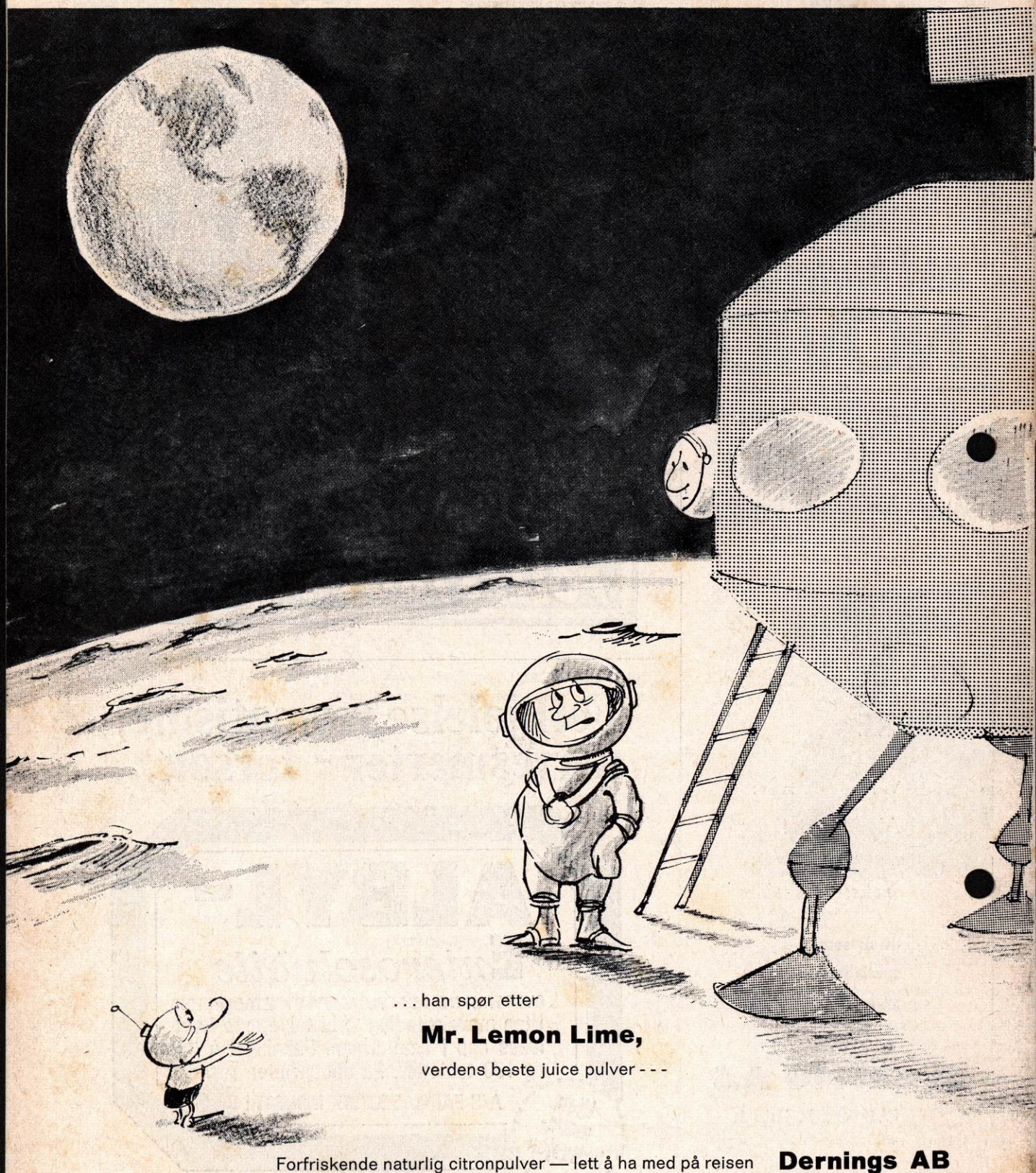
Forkjølelse, revmatisme, nervesmerter - forsøk...

ALBYL-
Enterosolubile

OVERTRUKNE ACETYLSALICYLSYRETABLETTER
Uten maveirritasjon fordi tablettene først
løses opp i tynntarmen. Pakninger à 30
og 100 tabletter. På apotek uten resept.

A/S FARMACEUTISK INDUSTRI

Uten
mave-
irritasjon

... han spør etter

Mr. Lemon Lime,

verdens beste juice pulver ---

Forfriskende naturlig citronpulver — lett å ha med på reisen

Dernings AB
Göteborgs Frihavn